

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

Megjelenik a lap minden Szerdán, Pénteken és Vasárnap. Előfizetési mindenképp postai utalattal, a lap kiadó hivatalához czimzandó levelekkel. Ára évenegyre 3 ft 15 kr, fél évre 6 ft 30 kr, évre 12 ft 60 kr uj pénzben.

A lap szellemi egyrét illető közlemények a szerkesztőséghez utasítandók.

SZERKEZTŐI SZÁLLÁS

A Szentgyörgyvárosban, a Kendefli-háznál. 487. szám alatt

KIADO-HIKATAI.

A Kérdőinterjúban STEIN könyvtároskedvelőiben

(D.) **Szemle.** Közelebről az „Üstökös“ Azsia u humoristikus földiratát hozta, e földabrosz egyik ten gerére egy csoport kacsa van festve s aláírva „flott redactorum.“ Ennél jobb ötlete alig lehetett Jókainál azon kimondhatlan zagya és ellenkező hírek közti melvekben ez utolsó hét gazdag volt.

Mint a krízis perceiben a beteg esze-hagyottan és értetlenül mindent összehalagyl, úgy tett most az európai journalistika: egyik sor a béke sugarát áraszt, a harezok villámait mutatta, mint zsbárusol árultak a lapok összevissza minden hirt, hogy aztán tessék az olvasnák obaitása szerint vilásgatani.

Mi a háború kilátásaival tartottunk végig, mer annak híte a népek vérébe szállott; mert minden ember és állam belefáradott e hosszas fegyverzett béke terheibe, mely adósítja folyvást az államokat, s fokoztatja multhatlanul a népek adóját; a min a legjobb akaratu kormány sem képes segíteni.

Napoleon császár, hogy magát benn megerősítse, roppant katonai hatalmat állított fel; ennek benn levén dolga, künn fenyegette a világot, s így a katonaság létszáma minden más államban békeidőben is oly átlátszó módon, minő régen hadviselés alatt sem vala; emvvi áldozattal fenntartott erőnek előbb-utóbb eszelekvési tér kellett és kell; míg a társával kapcsolatos terhek észleltek a türelmetlenség páuszát, s az agitatóknak tört nyitottak kívált Olasz hazájában.

Mi a csak valamennyire türelhető polgári jöllétet is elebebe tesszük ugyan azon problematikuss jöllétet melyet népek és államok a csaták vértengerének részpartján reménylenek elérhetni; s nézetünk szerint proppant felélességet vállalnak el azon hatalmak, melyek a népeket a vérengzés háboru veszélyébe döntik; de el kell ismernünk, hogy olykor a világghelyzet parancsolódag áll elé, s ez a Seylla és Charybdis kikerülhetlenné válik.

Napoleonnak, hogy trónját megszilárdítsa, eleget kell tennie a francia diadalmáért, és az általános elismert hatodik nagyhatalomnak a közvéleménynek. Hogy e csomót hogyan oldhatja meg a diplomácia békés gyerekeivel, azt mi föl nem foghatjuk. Egy katonai hatalom dicsővége csak más hatalom lefeszésével elégtethetik ki. És Napoleon harcosai számára eléggé előtűnik jellemzi azt időpontot, mielőtt nekik szükségessé vagy szerepet vinnia ki a nagy mezbukban, mint nagybátyjának.

A legnyomasztóbb az, hogy a villámok cél

KIRÁNDULÁS BRUSZÁRA

INDICIAS DECELEDA,

FD-302 (Rev. 1-25-60)

A csata után Erthugol a szultánnak kezei megcsokolva, népet megparancsolt járjantatja; Alla-Eddin disztingált tevő Erthugol vállaira, s nyári legelőül a Tumulács-hegyre (nem Temnos), az Ermini havasokat (nem Morienus), s teli legelőül a Sagud tetei jelölte si, népe számára. — Ezen kis tartományok, ezen kegyelemről nyert vidék volt a török birodalom bűcsője, mely körül egyestl s fejeztl egy óra hatalmas erő, mely nehány évvel később meglőre hatalommal s bámu-

[illegible][illegible]

Ez egyáltalán kulcsa a lehező békés, vagy legálább is egy helyhez kötött, s nem sokdát tartható hadsornál áltái kifejlésnek; minden a mi ezen kívül esik, egy rémület európai hadsornál közelített jóslatja. Felmutatván így a kérdés kulcsát, egyszeresen mind constatazotok azt, hogy mi Ausztria és Frankland külső szövetségére támaszkodhatik, a világháború folytatást fenyeget; ha mindkettőt magokra maradnak, akkor egy helyhez kötött hadviselés véget érhet, és a világ békéje megmaradhat; ha egyikük teljesleg elsövedik marad, akkor lehet vérontás és kál béké.

Bukarest, április 13-kán 1859. – Tudja-e az ur. nagy újság? kéri mi reggel egy ismerősem. Mit? Kérdem nagy frissen. Hogy Kuzsét meg akarták gyilkolni, az összeesküvés egy tag magának a fejedelemség felé fordván, a cinizikus mártír mind befogattal. Erre én is gyümölcsbél lettem és utána járni a dolgon, s a mi megutadtak, sietek is megírni öné. Csak néhány nap alatt ezelőt egy pár gyanúsn egyén érkezett ide Konstantinápolyból s kezdtek fölkeresni a puskművészeket, kímélő revolvereket és más fegyvereket keresek, sok állomány felismerkedeztek, ha nem tudnának-e oly célpont készíteni, a melyre a király lépne, e lépések előttél.

thbet (azon engedményt, hogy a te fajod meg van áldva Allah imádságba foglalhassa.) egy fia születend, ki az egész (Angelocornae) Beledcsik (Be- dendő birodalmat alkotand.

Az előlebbes hívd neked!
(Korán) által hatolt, mely az
minden százbán küldend név
az igaz hitet fölemlegetik, v.
Oszmán trástudai ekerjeszté
hogy a 8-dik hegyre megkeres
döttje se késhe; s hogy az me
nem, azl mir neve is mutatja
(arabul) csontorok, t. i. ki az
csontjait szentelték.

[illegible]

teljesjelen, például:
 "Aki az egész előtt atyjára következő ál-
 lyában egy kristály forrás fa-
 zánál mind nagyobbba, nem-
 folyóvá vált, s az egész földet
 maival; fölébredve elbeszélő ál-
 lomheinek (ki az álmodat magya-
 rgy nyugodt — mond a heil-
 tudományok szeretetétől vonz-
 togtat meg Edebalit; egy ily-
 mával az egész éjet szomorú
 hajók között töltötte, végre re-
 a földre szerelmi kétségbeesés-
 emel Allahhoz, erre egy jöte-
 kedik szemeire, melynek folya-
 kezt álmodatát"

Hirdetések minden négy hasábrs egy sor után 7 ujkrért közlésértetnek; folytonos hirdetésektől illz pet elengedtetik. Mindeuik hirdetésre 30 ujkr bolyegdíj előre befizetendő.

A lap nagyjén érdekeltek: a m. sz. ellátása, hirdetésnek, reklámnak stb. a kiadványának utasításai.

Nem hagyhatom emlitetlen, hogy közelebb midon Milos oly nagyon beteg volt, egyszer csak szállong a hír, hogy hát már meg is halt, s a szerbek is Kuzát kiáltottak ki fejedelemné. Milos halála tudjuk nem valószínű, de azért figyelemre méltó, hogy a románok mily hílyekkel tollik a kávéházakban idejeiket. Azt is hallám ma, hogy azon gop kezelsére Kuzának éppen az asztalnál kellett volna meggyerne. Miket fogunk még itt megmérni ezek után, a jó Isten tudja, de sok jót bizony nem várhatunk.

U. I. Most jutott eszembe, azon lugosi fia neve Bontilla.

Konstantinápoly, márcz. 30. 1859. — Nehány nap óta azon híri kering, hogy a nagyur a Bairám után egy utazást fogna Európába tenni, a mire a muzulmánok igen hosszú pófakat vágnak, soha még padisah Európát még nem látogatá máskint, mint mindent feldőlő s népekkel rablanczra fűző hadseregek kíséretében; meglepően meérőzt lett lenne, ha a korán rendelete ellenére Abdul Medsid még Európába ment volna.

A fiatal Nury pasha a tengerbe fuladhatás ijedtségéért jutalmul tegnap a nagytanács tagjává kinevezést kapott a nagytanács.

Három kormányi gőzös három zászlóaljjal tegnap elindult Várnára, csütörtökön visszatérnek a többi szer-
gek állomáshelyére.

Végre a kormány figyelmes kezd lenni a hercegovinai és boszniai állapotra, s a nevezett tartományokból több befolyásos egyént hívatott be, hogy velek a népnyugalmát felzavaró beyk kihágásaiknak megszüntetése felett tanácskozzék. Ezen bizalmi férfiak már néhány

„Egy gyeuge világosság, lágy, méla mint
holdsugara, jön ki Edebeli sheik oldalából,

[illegible]

szerepét látványra. Edchali sheik: kit Önmaga hivatalos í-

[illegible]

születe

óta megérkeztek a fővárosba, az államalkáltságnak elszá-
 lítottait a más kísérők velük részre a tanintézet tanács-
 ülésében, hol előadást adott jogainak felülmúló szavara-
 kait, melyeket a bevk (földesurak) a szegény népek ve-
 gyeznék. Valójában idej: volt, hogy a posta fegyelmek-
 bevezet a nevezett tartományokban végre menő tények, ott
 az elkeseredés azon fokra jutott, hogy mindenki nyílt
 lázadásból kitörtet jósolt tanácsok: kérdés, most ha vajon
 nem késett-e a leendőivel a kormány? ha vajon a
 végzettségének adandó concessioink leendő meg-
 nyugtató leasa a fegyverrel csitított harcosok népekre: ha
 azoknak határa bizalmuk a törvény vel engedelmeskén-
 nyben, s türelmek azoknak szokások lassu alkalmazását
 bevévni.

[illegible]

Görögországban is készülnek már, mire egyébre mint harcra, legalább a nem rég vett 20,000 fegyver s 50 ágyu arra látszik mutatni. A kamara két millió drachmát szavazott a hadügyminiszternek.

Aristarki, a volt oláhországi kapukirája, kit János Sándor lecsapott, a fényes porta által felmagasztaltatott, sámosi herczegnek neveztetvén ki Ghika János helyébe.

Torda, április 12-kén 1859. — A sóbánya alagut-
jának Uj-Tordába vezető lőutja kevés napok múlva ki fog
nyílni, hova jelenleg Szindről, Koppándról, vállalko-
zók által sok mennyiségű ól kőveket szállítanak boltozat

Jelenleg két társulatnak szülőbőn levő nagyszerű tégla- és cserépgyára körül hemzseg a munkás. Egyik néhai Velics Lajos utódai lesz, más a sörházat haszonbérben tartó társaságé Lovas Dániel felügyelte alatt az Aranyos mentében. Czékul oly téglat és cserépet előállít, mely a magas kormány szabályainak megfeleljen. Sőt arra is törekednek, hogy a régi romai tégla készítése által kioldják, mire névze más jobb kísérletet tesznek.

A kölcsönösen kisegítő pénztár szabályaival kezd a nép ismerkedni. Bár mentől hamarabb létre jönné!

A város kis berkét szűkarókkal meglehetősen tömőten beültették. E lugosos helyet rég sétánynya akarták készíteni, mi mindég elmaradt. Hihető most kezdődik az az alakítása.

r. l.

U j d o n s á g o k.

— Gyöküli Pinxkeri Ferenéz nyi kalendariánra nyit előfizetést: „Gyöküti nyi képes napúra, az 1860-ik évré” című alaptól. Sok mindent ír — s mint az 1859-ik kalendariánál, adatait láthatók — tárgyaknak nincsen is szükben, s e mellett, mint látjuk, a jó választott tárgyak felsorolásra is gond lesz fordítva. A napi kérdéseken kívül ez alkalommal, Bolond Istók napjára” rovatban a humoristák mezejére is kiérkelek, s már a programban elmondja — azon ismeretes észrevétel, hogy hajdan a bolond szokta az igazat megmondani, na pedig még az okosra is megvárhasználni, sőt a bolond is beleszót a képet ereztetve, ha meg akarja mondani a bolond igazat, a bolond mondjon elben az esztendőben. Az előfizetési felhívás azért is érdekes, mert a figyelemet, hogy Erdélyben eddigre az e jellegű a munka nemben. A napír ára utolagis fizesselet 1 uj forint.

— Az első magyar általános biztosítói társaság

Kolozsvári Fügyéksége Kövári László ajánlata nyomán Sárdora: Elekcs Mihály, K-Szilvásra: Csiki László, Sósmezőre: Hosszu Kelemen, Sárvárra: Varga Ferencz, O-Tordára: Osztián testvérek, Toroczókőre: Koronka Antal, N-E nyedre: Bzstricsányi Sándor, Algyógyra: Dáné Mózes, Dezsre: ifj. Róth Pál, Szosolyba: Kabós Mihály, Gyalura:

— (Új nemzeti vállalat.) Heckenast Gusztáv „A magyar nemzet classicus írói” cím alatt, új teljes és olcsó kiadásban.

[illegible]

— A pesti iskárékpénztár 1858. évi tisztázóve-
delméből a következőket: a nemzeti színház főjegyzőjére
1000 forint színházi nyugdíjvetőnek 500 forint; komáromi tüz-
árkallóknak 300 forint; soroksári tüzárkallóknak 300 forint;
pesti főjegyzőnek 400 forint; pesti keresk. kárház 300 forint; ke-
resk. főiskolának 200 forint; pesti ref. elemi iskolának 300 forint;
terezvárosi kisdöögönök 200 forint; pesti kórházi iskola-nak
100 forint; svábhegyi iskolának 100 forint; a nemzeti múzeum ke-
zeltetésére a arckörök 500 forint; magyar gazd. egyesület két ala-
pítványra 420 forint; keresztiesz egyület két alapítványra 120 forint.
Összesen 4840 forint. (P. N.)

[illegible]

— Lamartine francia költőnek Páris városa a boulognei erdőskében egy lakházat s nagy kiterjedésű kertet ajándékozott. Lamartine már kiköltözni készült vala hazájából, hanem így marasztálnak nehezen hiszik, hogy ne engedne.

— A bécsi nemzeti bank márciusi havi kimutatása szerint a pénzkészlet 325,371 ft 20 krral szaporodott; ellenben a forgalomban lévő bankjegyek mennyisége 1,975,019 ft 60 krral fogyott. Az új pénzértékű bankjegyek viszont 20 millióval szaporodtak, míg a régi bankjegyek aránylag kevesebbek.

— Horvath József főle alapítványból 1858/9 évre já-
rta 20 jutalmat. „Nepeszer keresztény Archeologia” című
munkájával püspök Lovács József nyerte el, ki azóta
hajtásfára bocsátta listára, hogy két theologiai kérdés leg-
bő megfogott díjaztak vele. Ugyancsak a fennemelt alapít-
ványból 40 forint pályadíj tisztele kérdőse: készítessek egy
adománys értekezés a megyei zsinatokról, mely azok
juttatás jellegét, történelmét, tartását és az egyházi életre, a
hit és a lelki életre, a püspök és papok körüli kötelek
származását, a zsinatok feladatát, a püspök és a papok
megjelölését, egyházmegyei és zsinati határozatokat, tükör-
nyel és a többi püspök határozatokhoz mért viszonyait, vala-
mint a híflő kötelezettségét is tárgyalja.” A pályázatok szót-
tal szabályozás beküldésének határideje, 1860. márc. 19. s
azok a theologiai kar dekanájához Pestre küldendők.

Vasútpályán utazók száma uryugcsanak a „K. 7-2”-ra, hogy f. év ápr. 15-én kezdődött az ausztr. állampolgárok elleni támadások sorozata. Az egy vonalban haladók között voltak a károk főként, az Ausztr. elleni támadások ellenében menedékjuttatás. A jegyárak pénzárak egy áralv. vonal indulás előtt nyíltak meg. Minden utas külön utasb. utasították, ha pedig már minden helyt el lenne foglalva, az önként maradt utas menedékjuttatásba kerültek. A nők egy önként maradtak, ha pedig nem voltak ott vannak. A jegyeket a hivatalos hivatalos felszámoló hivatalos ártalmatlan. A szőlőművelők az utas irányában a legkorábbi illedelem vannak tisztvis. közönségek érintkezése nem dohanyozhatnak. A főre az állomásokon a hiányok feltértelezés mindenki előtt ankszóny áll nyílt.

– Egy pár kilófdi lapot azon valószínűsíteni írt hozzá, miután a címlapon ígéretet láttam olaszai az ausztriai birodalomra, azon 1817-ben szent. Túl azon hogy a gyűjtő-karbát nem volt rendeltetve, melyszerint a zsidóknak nem szabad keresztényi szolgálatokat venni. A „Frankfurter Journal” megneveződül ugyan ezen írt, de dacára ennek angol lapok liliájik, hogy ez tyűben értekelte tartott, miről azonban egyik lap mitso szólnak, s a minék alkalmazzák nem is lennének ezerszer az ausztriai birodalomnak, hol igen sok izraelita parózt és zsidókat tartanak.

– Gyűgynésk kilófdi lapot írjak, hogy egy kitörendő ország esetére a fővezértől maga az ausztriai Császár ó feljegyzés vénné át, mely egyiken minden szolgálatok előmozdítására volna téve,

ÁLANYILATKOZA

Alulírtak határozott szívvél mondunk nyilvános köszönetet vallás, az érkezők és nemzetiségünk azon barátainak, kik aמושגוורט felállítandó ev. reform. templom számára leendő lakozások iránti buzgó felszólítását a „Kölöszvéri Közlöny”-ek figyelemre méltatván; a címzett lap érd. szerkesztőjéhez tiszteletkeny adak-zással járulának, és pedig felekezeti különöng nélkül, lelkeselve a vallásos szent cselekedet által.

„A „Kolozsvári Közlöny” tiszt szerkesztője makfalvi te-
netes Dózsa Dániel ír ezen adakozási összeget—290 ezre-
tet a tisztelt adakozók s gyűjtők névsorának mellékléle el-
múlt posztusok közneve szolgáltatla, s e tiszteletre méltó névsor
anya sz egyház jegyzőkönyvébe be is íratatott, hogy a késő
adakozók is mindannyiszor, valahányszor olvasandják, felkeltse
léts tiszteletét.

De Isten előtt is fel lesz írva azoknak neve, kik szent-
nyházaakra adakoztak.

Szamosujvár apr. 18-án 1859.
Báthori János ev. ref. lelkész.

Fejes István gondnok

[illegible]

Politikai hírek.

A helyzet nyíra fölégett, hogy a jelen nagy-
tolt falában a congressus végleges megállapításá-
gy haduzentre szülnihatott. Meglett a pohár csan-
szinallig, a kenyérszete ideje elfojtnak látsz,
s a meg nagyony is chezi és szombajozza az igazságot,
ilyet a világegyemenben jelentkező istenileti kyni-
kozott. Legyen ezáltal bár egy zöld asztal mellett cse-
nisen vitaközö diplomata, v gyökünk az zöld mezőkön
elme párját volt velkes hadiadi által eldöntve,
edegy, esk legyven már egy-szor vége a mostani bizony-
násnagkn, ennek a békétlen bekének. A béke a jelen
szinallig hasonlít az örök szidözöz, nincs több ele-
ment a szidözöz, az jelenlegi; lehet az megállapítás
tént mellettette terem a diplomata egy zöld asztal
s, hogy létező egy nehány órával meg tovább tenesse;
gy valaha többesége egasége lehessen, azt magok az
örök sem hiszik többé.

Néhány nap óta tarkabban tarkább hírek szállongtak azon alkudozások fölül, melyek a kabinetek közt folytak; a párisi békenimród lapja a „Pays” már a honnát is kiadja vala a kiegyezés létrejöttén, a mi azonban még távoloska látszik lenni. Nem csoda, hogy az angol miniszter jelen kényes helyzetekben oly igen ekkorok a firtató kérdéseket a parlamentben legalább is megválaszolni nem lehetett.

szétszórtak, nem kérték meg, hogy ne legyenek. A múlt péntek reggel nyilatkoztak most újabb helyszínről. A múlt péntek reggel nem igen jó jel; és mi nyolcz nap alatt nem jöhete, és a kilenczenedik is aligha élte bész bavalótelt. A hadikészletek ezenközben mindentől folytonosnak, és minél nagyobb mérvet vesznek, annál nyilvánvalóbbá válik a lefegyverkezés is; e népeidre a congressus létrejövésére nem képezték. Egy jól berendezett ugyan tudni akarja, hogy Austria kész-e a congressusra a congressusban résztvenni, a lefegyverkezés iránti követelést alább hagyni, ha a német követeléseknek a congressusban való megfogadása megengedhető. E hírek többesében ellen, a mellett hogy az ellenek is egy biztalan forrású lap hozta, még azon ellenes is tehető, hogy a német hadjutsók mozgósítása a levele bizalmaslatosság szavazat lenne a congressusra, s hogy annak igen is van értelme azon esetben, a congressus nem jó létre, ámde feltétlenül a congressus létrejövésére nézve nem igen gondolható. Aztán az „Österreichische Correspondenz“ egész határozottan áll, hogy az általános lefegyverkezés azon feltétlen, hogy Austria megengedje a congressusban részvételét feltétlen, azaz az 16-17. Zsig. h. 12. cikk. 1. bekezdésében utasított, hogy Austria még mindig ragaszkodjon azon álláspontjához. A mia „Dreuzer Journal“ is egyöntűvé nézi, az, a nevezett lap szerint, oly javaslathoz vonatkozik, a miket Franciaország oly célból állít elő, hogy a lefegyverkezés kérdést buzna-halálból, azaz a congressuson kényé kedve szerint vethesse fel a kérdést. Az Austria egyszerűen teszi fel a kérdést: vagy valóságos lefegyverkezés a congressus előtt, vagy nem a congressus.

Mily csekély lehet pedig a kálálás az ezen lényeges
nt feletti kiigyezésre, aziránt a „Patrie“ legujabb
ikke legkisebb kételyt sem hagy fenn, s annak da-

[illegible]

(3-4)

biztos eredménnyel, egyetlen, gyorsan és valóban biztosan segítő szer.

(664)

vytár © Fundatia pentru

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundatia pentru Scoala - BCU Cluj-Napoca